

AGGTELECKÁ JASKYŇA „BARADLA“.

Alm.

ed' skončíte prehliadku „Domice“, použite voľnej chvíle a vystúpte nad vchod na vrchol Domice. Neoľutujete! Nová sceneria tatranská, ktorá sa vám otvorí až s tohoto pohraničného miesta, je ešte krajšia s Porone. To však je hranica s Maďarskom a kto nezná dobre kraj, ľahko by mohol prejsť za hranice.

Ale s vrcholu Domice naskytuje sa nám ešte vzácnejší pohľad smerom na východ. Vzdušnou čiarou asi 3 km pred nami na svahu vidieť časť dediny Aggtelek a bližšie k nám za lúkami, cez ktoré vedie štátna hranica, je vchod do rozsiahlej jaskyne „Baradla“. Stromová alej, hradská, riadny telefon a dva razy denne autobusové spojenie obľahčujú návštevu tejto veľkej jaskyne v Maďarsku.

Bralnatý vchod od nás dobre rozoznáme a ráno i popoludní odchodí od vchodu poštový autobus do Putnoku. Do roku 1918 východiskom do jaskyne bol Plešivec. Dnes treba cestovať cez Linhartovce do Bánréve, Putnoku a 30 km poštovým autobusom, alebo cez Túrňu po železnici do stanice Szin. Potom k jaskyni pešo.

Pôvodný starý vchod, ktorý vidíme od Domice, slúži dnes ako východ.

Vlastný vstup je v Červenej doline pri hradskej medzi Aggtelekom a Jósvalfó. V lieviku je vykopaná štolňa, ktorou sa dostaneme až do podzemného riečiska v jaskyni. Vstupná chodba nie je nijako príjemnou, slzké schody, drevené lešenie, robia dojem uhoľnej bane. Úprava je primitívna, hoci miestami sú aj betonové mostíky, ktorých je vyše 100. Na najdôležitejších miestach je zábradlie zo železných rúr. Prehliadka jaskyne trvá dobré 4 hodiny a treba stále ísť v podzemných priestoroch napred, lebo výstup je v starom vchode. Miestami je jaskyňa ešte dnes bohaté vyzdobená, hoci voľnosť, s akou sa možno pri návšteve medzi kvapľami pohybovať, je na škodu všetkej výzdobe. Čo je jemnejšieho a na dosah ruky, to je už dávno zničené. Obrovské útvary kvapľové, prekrásna „Hvezdáreň“, Rajska záhrada, Veľký a Malý kostol i desiatky detailných útvarov v jednotlivom pomenovaní, sprevádzajú nás celou cestou.

Je tam mnoho krásy, ale sa veľmi neuplatní, keď pochod pri sviečkach a karbidovej lampe unaví, takže po druhej a tretej hodine strácate záujem o všetku výzdobu.

V starej čiastke stretnete sa s podzemnými riekami Styx a Acheron. Proti prúdu Styxu skúmalo sa už v minulom storočí, ale praktických výsledkov sa nedosiahlo. Záhada prítoku Styxu zostala záhadou až do objavenia Domice.

Doteraz však zostáva záhadou celý podzemný labyrint, ktorý zaplavuje voda medzi Domicou a Baradlou. Vodné syfony sú prekážky, cez ktoré sa ešte nepreniklo. Sú 100 metrov, 200 metrov, sú celý kilometer, alebo viac? To ešte ani teraz na začiatku roku 1932 s konečnou platnosťou rozriešené nebolo.

DLA“.

“, použite voľnej
vrchol Domice.
ranská, ktorá sa
čného miesta, je
je hranica s Ma-
, ľahko by mohol

tuje sa nám ešte
ýchod. Vzdušnou
svahu vidieť časť
m za lúkami, cez
hod do rozsiahlej
lefon a dva razy
o veľkej jaskyne

opoludní odchodí
918 východiskom
hartovce do Bán-
cez Túrňu po

dnes ako východ.
medzi Aggtelekom
dostaneme až do
nijako príjemnou,
bane. Úprava je
rých je vyše 100.
rúr. Prehliadka
ných priestoroch
askyňa ešte dnes
návšteve medzi
o je jemnejšieho
tvary kvapľové,
kostol i desiatky
adzajú nás celou

ked' pochod pri
j a tretej hodine

mi Styx a Ache-
toroči, ale prak-
zostala záhadou

rint, ktorý zapla-
sú prekážky, cez
ú celý kilometer,
s konečnou plat-

Skúmatelia s oboch strán narazili doteraz na neprekonateľné prekážky. A nebyť tých, ani v opačnom prípade nemalo by skúmanie praktických výsledkov. Kdesi na povrchu ide štátna hranica a skúmať smerom k cudziemu územiu, na to niet ani s jednej, ani s druhej strany vôle a azda ani záujmu.

Rozsah chodieb v Baradle je taký veľký, že sa pri chudobnom zariadení nedá pomýšľať ani na to, aby sa všetky chodby upravily. Pri osvetlení sviečkou stratí návštevník skoro záujem a návšteva zostáva vyhradená len ozajstným turistom.

Po tejto stránke bude Domica po vybudovaní o mnoho väčším a pútavejším unikátom, lebo chodby sú zachovalé, nálezy ešte ukryté, vodná plavba utešená a nadovšetko elektrické svetlo vie vytvoriť podzemnú pohádku. To všetko Baradle chybuje, o to máme na našej strane viac.

Pri tom všetkom stojí za to, ak je záujem, navštíviť aj aggtelecký podzemný svet, aby sme došli určitého porovnania. Chodby Baradla majú asi 8600 m, u nás prístupná časť bude mať asi 3 km, neprístupná nie je ešte celá ani zameraná.

T U R I S T I K A

Spelaologická sekcia pri Spoločnosti Slovenského vlastivedného múzea v Bratislave, ktorá sa utvorila pre výskum Slovenska, podľa výročných zpráv, podaných na valnom zhromaždení spoločnosti, pracovala v minulom období najmä na výskumoch „Domice“, kde jej členovia učinili vzácne nálezy.

Priepasť v Svätajánskej doline. Cestou od Štefánikovej útulne na Dumbieri dolu Svätajánskou dolinou prechodíme popri horárni pred Bystrou. Nad horárňou temer na hrebeni Ohniska nachodí sa priepasť. Keďže toto miesto má sa v dohľadnej dobe preskúmať, merali výskumcovia toho roku jej hĺbku a na-

merali úplných 80 metrov, hoci je pravdepodobné, že hĺbka bude ešte väčšia. To sa dá zistiť len po zostúpení na jej dno.

Cena kvapľov. Cena sa udajne dá veľmi ťažko určiť. Pri spore o kvapel, odlomený v Katerinskej jaskyni v Moravskom Krase, odhadnutá bola spôsobená škoda za pol metrový kvapel na 30.000 Kč. Pri súdnom pojednávaní s vinníkom, bol tento posúdený k náhrade škody 2000 Kč a 14-dňovému väzeniu. V Demänovskom Chráme Slobody pre odlomenie 10 cm kvapľa bol vinník súdom posúdený na náhradu škody 500 Kč a na 3-dňové väzenie. Bola by tedy cena

Slovenský Kras, jaskyne Klubu čs. turistov.

„DOMICA“

*Slovenský Kras 2. I.
f. slovenský*

jaskyňa Klubu československých turistov,
jaskyňa s barvistými kvapľami,
jaskyňa s vodnými priestormi,
jaskyňa so stalagmitovými hájmi,
jaskyňa, kde sídlil pračlovek,
jaskyňa, kde zaliate sú nádoby pračloveka
medzi kvapľami,
jaskyňa, kde bývajú tisíce netopierov,
jaskyňa s guanom netopierov,
jaskyňa, kde priamo z aula vstúpite medzi
hyavle,
jaskyňa, kde návšteva je pohodlnou pre-
chádzkou aj pre storočných,
jaskyňa s podzemnou plavbou na rieke Sĺyx,
jaskyňa, ktorá je po celý rok prístupná,

„DOMICA“

jaskyňa bez konkurencie.

Príďte a presvedčte sa!

Informácie o návšteve poskytnú:

Klub čs. turistov	Praha II., Mikulandská číslo 7.
Slovenský Kras, župa KČST.	Košice.
Klub čs. turistov, odbor	Rožňava.
Správa jaskyne „Domice“	Hosúsovo, pošta Plešivec.
Tatranská komisia	
Klubu čs. turistov	Starý Smokovec, Tatry.
Informačné kancelárie	
Klubu čs. turistov	Štrbské pleso, Starý Smokovec, Tatranská Lomnica.